

ELTOS BIULETENIS

Lozoraitių
biblioteka

E. Nr.2(15) 1947 m. balandžio 20 d.

KOVO 10 d. BADO IR DARBO STREIKAS. SOLIDARI LAISVŲJŲ BALŲ PROTESTO DEMONSTRACIJA

Maskvos konferencijos atidarymo dieną - kovo 10 d. laisvieji baltai (daugiausia lietuvių iniciatyva) visam pasaulyje, kur tik baltų gyvenama, surengė solidarų demonstratyvų baltų protestą, bado ir darbo streiką. Ši diena buvo paversta ispudinga baltų gedulo ir tautinio susikaupimo diena. Šią teisėtą baltų protesto akciją savo autoritetu paremti daug kur buvo kreiptasi į žymius svetimtaučius laisvės ir teisės tarptautiniam gyvenime gynėjus ir jie mielai sutiko. Daugelyje vietų aukšti dvasininkai atlaikė tą intenciją pamaldas ir pasakė pritaikytus pamokslus, kitur žinomi politikai, mokslininkai ir menininkai dalyvavo baltų surengtuose protesto mitinguose ir pasirašė atitinkamas rezoliucijas. Visoj eilėj vietų įvyko didelės baltų protesto manifestacijos - eisenos. Visur kur buvo priimtos rezoliucijos ir pasiūstos valstybių galvoms ir užsienių reikalų ministeriams.

Šiai baltų protesto demonstracijai, bado ir darbo streikui vykdyti, atskiruose kraštuose, atskirose baltų tremtinių stovyklose buvo susidarys visų trijų baltų tautų atstovų komitetai, kurie sėkmingai savo darbą atliko. Kaip iki šiolei suplaukusių pranešimų matyti, šis baltų bado ir darbo streikas reikia laikyti pavykusiu. Jis gana plačiai nusikambėjo didžiojoje užsienio ir vokiečių spaudoje. Gausios rezoliucijos įteiktos aukštiems valstybių vyrams ir tarptautinėms organizacijoms. Apie bado ir darbo streiko motyvus plačiai buvo painformuotos Vakarų valstybių karinės valdžios Vokietijoje ir UNRRA. Daugelis šių istaigų pareigūnų pareiškė savo supratimą ir užjautimą be jokios kaltės taip daug kenčiančioms baltų tautoms. Apskritai, ši didžiulė baltų protesto demonstracija visur kur praėjo labai tvarkingai ir rimtai. Niekur dėl jos nebuvo kilę jokių nesusipratimų ar nesusipratimų.

Visą kovo 10 d. bado ir darbo streiko eigą ir nuotaikas pavaizduos čia mūsų pateikiami pranešimai iš paskirų vietų. Ispudingiausiai jis buvo įvykdytas Vokietijoje, kur yra gausios baltų tremtinių stovyklos.

H a n a u (J V . z o n a .)

Šioj didžiausioj tremtinių stovykloj bado dienai surengti iniciatyvos ėmėsi lietuviai. Visos trys baltų tautybės sudarė bendrą komitetą, kuris nustatė tokią manifestacijų tvarką: 1. Visų tautybių visuomenė, į bažnyčią ir susirinkimą vyksta organizuotai su plakatais ir vėliavomis; 2. Mokyklos ir organizacijos vyksta pagal savo vadovybių nurodymus; 3. Visuomenė tvarkingai rikiuotėje, kiekvienas namas atskirai, atvyksta į bažnyčią ir stoja nurodyton vieton. Badavimo tvarka: 1. Kovo 9 d. visos Baltijos tautybės padarė atskirus susirinkimus, kuriuose nutarė kovo 10 d. badauti ir nedirbti. 2. Iš UNRRA tos dienos maistas neimamas. 3. Viešo pobūdžio valgyklos, svetainės ir virtuvės tą dieną maisto negauna ir jo neteikia. Badauja visi baltai nuo 18 iki 60 metų amžiaus. 4. Kovo 10 d. visi baltai nevyksta į darbo vietas, išskyrus sargybas ir ligoninėse dirbančius. Komiteto buvo nustatyta atskira tvarka priimti rezoliucijas. UNRRA vadovybei buvo įteiktas raštas, paaiškinęs streiko prasmę. Kovo 10 d. išvakarėse į stovyklos gyventojus buvo išleistas atsisaukimas, kuriame tarp kitko rašoma:

"... Lietuva kryžiuojama. Tūkstančiai nekaltų tautiečių tremiami Rusijos gilumon, kraštas kolonizuojamas. Senos mokslo, meno vertybės niekinamos ir naikinamos. ... Niekas mūsų tautiečiams netiesia pagalbos

rankos. Selpiama Ukraina, Jugoslavija, o Baltijos kraštai palikti jų pačių likimui. Raudonasis okupantas saugiai jaučiasi ir varo beatodairišką naikinimo darbą. Atrodo, kad viso pasaulio sąžinė atbuko, ausys apkurto ir neturi noro atstatyti tvarką ir teisingumą. Lietuvos klausimas yra mūsų pačių klausimas. Niekas kitas mus neišvaduos. Tik mūsų pačių nepalaužiamas atkaklumas, vieninga kova už Lietuvos laisvę, mūsų pasiaukojimas ir atsidėjimas savęs gali būti laidas laisvę atgauti. Tikėkime, teisingas balsas neliks be atgarsio; ryžtingumas ir veikla neliks be vaisių. Nors mūsų maža, nors turime sunkias gyvenimo sąlygas, nors ir atrodytų beviltiška mūsų būklė ir beprasmiška kova, bet tene-sudreba širdys, nekriskim į abejingumą, o būkime fanatikai, užsispyrėliai ir atkaklūs kovotojai. Šiandieninės gyvenimo sąlygos reikalauja iš kiekvieno Lietuvos sunaus ir dukros išlaikyti už jos laisvę. Būkime vieningi ir solidarūs, kur yra tautinė kankalys. Ranka rankon eikime su broliais latviais ir estais!"

Kovo 10 d. rytą tik iki pusiau stiebų buvo pakeltos tautinės vėliavos. 11 val. katedrų koplyčioje įvyko pamaldos, į kurias gyventojai atžygiavo su tautinėmis vėliavomis, perristomis juodu kaspinu. Per pamaldas, kuriose dalyvavo labai daug žmonių, buvo pasakytas tai dienai pritaikytas pamokslas. Po pamaldų įvyko bendros visų trijų baltų tautų mitingas aikštėje, kuriame kiekvienos tautybės atstovas pasakė kalbas, o po kiekvienos kalbos buvo sugiedotas atitinkamos tautos himnas. Mitinge be trijų baltų tautų dar dalyvavo ir ukrainiečiai, tuo pareikšdami baltams savo simpatijas. Po mitingo įvyko didžiulė išpudinga eisena su plakatais, ant kurių buvo toks užrašas: "Ribbentropo-Molotovo sutartimi perduotos tautos". Kryžkelėse ir gatvių sankryžose buvo pastatyti plakatai su įrašais:

- "It is a sham for the world to tolerate the extermination of Baltic nations"
- "WE want to return to our country free of dictatorship and terror".
- "The Baltic Nations long for Atlantic Charter, the 4 freedoms of Roosevelt and 12 principles of Truman".
- "Estonians, Latvians and Lithuanians are asking the President of USA and other Western Democracies to plead for them".

T r a u n s t e i n, (J V z o n a)

Kovo 10 d. per bado ir darbo streiką baltai tremtiniai visose stovyklose surengė gausius mitingus ir priėmė atitinkamas rezolucijas ir memorandumus, kurie įteikti karinei JAV valdžiai ir UNRRAI. Baltų memorandumą įteikiant Traunsteino gubernatoriui JAV kariuomenės majorui Victor L. Thom, tarp jo ir pabaltiečių atstovų įvyko toks pokalbis:

Gubernatorius maj. Thom perskaitęs memorandumą, paklausė: - Kiek žmonių jus atstovaujate?

Atstovai: pasako Traunsteine gyvenančių pabaltiečių skaičių.

Gubern.: Jus šiandien badaujate. Ar jus turite ryšių su didesnėmis savo tautiečių grupėmis, organizuodami šios dienos atžymėjimą? Ar esate susirūšę su Müncheno centriniais komitetais?

Atstovai: Šios dienos bado streiku mes šaukiames į pasaulio sąžinę ir kreipiamės į demokratinių valstybių vyrus, kad nepraeitų tylomis pro okupuotų mūsų kraštų reikalus. Mes tikime teisingiems Atlanto Chartos principams. Mūsų centriniai komitetai dar nėra oficialiai pripažinti, todėl mes esame priversti tvarkytis per demokratiniu būdu išrinktus savo tautybių atstovus. Šios dienos laikymosi taktika kilo spontaniškai visų Pabaltijo tremtinių dvasioje ir širdyse todėl mes ją vykdome visuotinai.

Gubern.: Gerbiu jūsų teisingus žygius ir siekimus. Galiu jus patikinti, kad JAV visada sieks teisingo pasaulio sutvarkymo, nežiurint tam esamų kliūčių. Tačiau turiu priminti, kad Atlanto Chartos principai buvo paskelbti daugiau idealistiniais sumetimais ir, kaip žinote, tuos principus paskelbęs asmuo - F.D. Roosevelt mirė jų neįvykdes. Šiuo metu jį pavaduojantieji vyrai ieško kitokių kelių teisingam pasaulio sutvarkymui. Galima laukti ir staigių posūkių mūsų kraštų išlaisvinimo teigiama prasme.

Ka ir kaip jus sužinote apie dabartinę padėtį jūsų kraštuose?
Atstovai: Išsamiai papasakoja Gubernatoriui apie masinius trėmimus, gyventojų ~~žm.~~ kankinimą ir jo būdus, apie kolonistų gabenimą į Pabaltijį, apie visuotinę ir nepaliaujančią pavergtųjų priešinimąsi okupantams.

Gubern: Vertinu jūsų teisingus siekimus ir gerbiu pasirinktą kelią ginti savo reikalus. Ši jūsų memoranduma, pasirašyta vienu jūsų tautiečių, papildęs prierašu iš šio ~~žm.~~ mūsų pokalbio, persiųsiu savo vadovybei ir tikiu, kad jis pasieks Marshallį Maskvoje.

Ar turite dar ką nors paklausti?

Atstovai: Ar p. Gubernatoriui žinoma, kad mūsų persekiojanti ranka mūsų pasiūlymą ir per mūsų globėją UNRRA, kuri, mūsų turimomis žiniomis, vykdo pabaltiečių kilnojimą iš stovyklos į stovyklą, tuo ardydama mūsų kultūrinį veikimą, vargindama žmones fiziniškai ir morališkai, ir jos pačios organizuojamais skryningais renka žinias mūsų priešams? Be to, visokiais būdais stengiasi mus priversti grįžti į okupuotas tėvynes. Ar tiems žygiams kariuomenės vadovybė pritaria?

Gubern.: Taip, man tai žinoma, tačiau JAV kariuomenės vadovybė visada eina tiesiu keliu ir bet kokioms neaiškiaus tikslų akcijoms nepritaria ir užkerta kelią. Manau, kad šiuo metu visa tai yra galutinai sustabdyta, todėl ir jus, jei su panašiais sunkumais susidursite, prašau mane apie tai painformuoti. Iš busiu patenkintas, galėdamas jums padėti".

G r o s s H e s e p e, (B r i t ū z o n a)

Gross Heseapas stovyklos lietuviai parengė visos stovyklos gyventojų pasirašytą peticiją D. Britanijos karaliui, kuriai išteikti suorganizavo iškilmingą kelių šimtų lietuvių eiseną į ppskrities miestą Mepeno. Eiseną nužygiavo prieš karinės valdžios bustinės, kur ją pasitiko vyriausias Mepeno srities karinės valdžios atstovas plk. Lillywhite. Eisenos delegaciją jis priėmė savo kabinete ir, dalyvaujant keletui kitų karininkų, maloniai išklausė lietuvių norus. Priėmęs gražiai meniškai pagamintą peticiją su parašų lapais, jis pažadėjo persiųsti ją aukštesnėms instancijoms ir daryti viską, kad ši peticija pasiektų savo tikslą. Besikalbant, pulkininkas pareiškė, kad jis pilnai supranta lietuvių tautos būklę ir nuosirdžiai užjaučia. Pareiškus jam padėką už priėmimą, buvo sugiedoti Lietuvos ir Anglijos himnai.

Po to eiseną nuvyko prie I lenkų šarvuotųjų divizijos vado generolo Rudnickio bustinės. Delegaciją gen. Rudnickis taip pat pasikvietė į savo kabinetą, kuri išklausė jam pasveikinimą ir pareiškė užuojautą dėl suklastotų seimo rinkimų Lenkijoje. Taip pat buvo pareikšta divizijai padėka už tremtiniams teiktą globą ir moralinę bei materialinę paramą. Savo kalboje gen. Rudnickis padėkojo lietuviams už pareikštą užuojautą ir linkėjimus lenkų tautai. Jis nurodė, kad Lenkija ir Lietuva visą laiką yra turėjusios bendrus priešus ir dabartinė šių abiejų valstybių situacija yra beveik viena. Jis pažadėjo lietuvių pareikštus linkėjimus perduoti savo vyriausybės galvai Londone. Baigdamas gen. Rudnickis pabrėžė savo giliu susijaudinimu dėl lietuvių atvykimo ir jo aplankymo. Eiseną, pasirodžius jam, suėmė tris kart "valio".

S o h e i n f e l d, (J V z o n a)

Kovo 10 d. išvakarėse kovo 9 d. stovykloje buvo suorganizuotas didelis mitingas, kurio prezidentu ~~sudatė~~ lietuvis vyskupas, gimnazijos direktorius, Vyčio kryžiaus kavalierius, savanoris-kurėjas, ukininkas ir darbininkas. Kovo 10 d. ryto vėliava buvo iškelta pusiau stiebo ir bažnyčioje buvo atlaikytos pamaldos. Dienos metu buvo pasirašytas memorandumas vakarinių sąjungininkų vyriausybėms. Komiteto pirmininkas su delegacija lankėsi Mil. Governmente ir pas vokiečių Landratą, kuriems buvo paaiškinta šio baltų bado streiko prasmė. Karinės valdžios komendantas maloniai išklausė visų paaiškinimų ir pažadėjo mitingo memorandumą pasiųsti savo vyresnei valdžiai.

T o l k i r G r u m b y, (B r i t ų z o n a).

Kovo 10 d. didžioji Tolk lietuvių stovyklos tautinė vėliava buvo iškelta pusiau stiebo. Po pamaldų bažnyčioje, kuriose dalyvavo bendrai katalikai ir evangelikai, stovyklos salėje įvyko gausus susirinkimas. Buvo priimta eilė rezoliucijų, kurias pasirašė Tolk ir Grumby stovyklų gyventojai. Atskiras susirinkimas įvyko Grumby stovykloje.

Bado streikas abiejose stovyklose buvo įvykdytas pilnutinis. Darbas taip pat tiek stovyklose, tiek už jų ribų buvo nutrauktas. Apie šį protesto streiką žinios plačiai pasklido po apylinkės vokiečius.

Efektingiausiai ši diena buvo paminėta pačiame Schleswigo mieste, kur pamaldos buvo surengtos arti 1.000 metų senumo didžiulėje Schleswigo katedroje. Dalyvavo apie 1.500 baltų katalikų ir evangelikų bendrai, pamokslai šios dienos tema buvo pasakyti lietuvių, latvių ir vokiečių kalbomis.

W e i d e n, (J V z o n a).

Bado streikas čia buvo suorganizuotas sutartimi su latviais ir estais. Didžiulėje vokiečių bažnyčioje pastorius pasakė tai dienai pritaikytą pamokslą, pabrėždamas baltų kančias ir jų tėvynių nelaimes. Per mišias giedojo lietuvių ir vietinis bažnyčios choras. Mieste gyvenę lietuviai ne DP, surinko maisto korteles ir per apylinkės komitetą nusiuntė maitinimo įstaigai iškirpti tos dienos davinį. Priimtas memorandumas. Kovo 10 d. vietos gyventojams padarė didelį išpuolį.

W u n s i e d e l, (J V z o n a).

Bendras visų baltų mitingas ir pamaldos katalikų ir evangelikų bažnyčiose įvyko kovo 9 d. Visi baltai badavo visą parą. Tos dienos maistas gražintas UNRRai. Visą dieną stovykloje vyravo gedulinga tyla: garsiakalbiai tylėjo, svečių niekas nepriiminėjo ir iš butų beveik niekas neišėjo, niekas nedirbo. Mitinge priimtosi rezoliucijos įteiktos Mil.Gov., UNRRai, Landratui ir Burmistru.

S c h w e i n f u r t, (J V z o n a).

Bado streikas buvo visuotinai įvykdytas. Kai kuriose stovyklose iš solidarumo ~~kovo 10 d.~~, kartu su baltais, badavo ir lenkai su ukrainiečiais.

D r a g a h n, (B r i t ų z o n a).

UNRRA direktoriui ir N.G.T.C. (Miškų kirtimo priežiūros vadovybei) buvo įteiktas motyvuotas raštas, kodėl kovo 10 d. baltai skelbia bado streiką ir atsisako dirbti miškuose. Raštas pasirašytas visų trijų baltų tautų komitetų pirmininkų. Kovo 10 d. buvo atlaikytos pamaldos ir įvyko gausus baltų susirinkimai, per kuriuos buvo priimtose rezoliucijos. Visi baltai badavo.

R o t h e n b u r g, (J V z o n a).

Bado ir darbo streikas tvirtai įvykdytas. Nors UNRRA buvo paraginusi tą dieną vežti anglis, bet žmonės organizuotai ėjo bažnyčią ir mitingą. Niekas nedirbo. UNRRA vadovybė buvo plačiai painformuota apie streiko prasmę. Mitinge, kuriame dalyvavo latviai ir estai, priimtose rezoliucijos.

A o g s b u r g, (J V z o n a).

Didelės ir gerai organizuotos baltų stovyklos Augsburgėje kovo 10 d. bado ir nedarbo streiką įvykdė išpuilingai. Pamaldas katedroje laikė ir atitinkamą pamokslą pasakė vokiečių katalikų vyskupas. Buvo surengtos didelės manifestacijos, priimtose rezoliucijos.

5

Reutlingen, (Prancūzų zona.)

Reutlingeno ir apylinkinėse baltų stovyklose bado ir darbo streikas buvo pilnai įvykdytas. Visur kur tą dieną buvo atlaikytos pritaikytos pamaldos, pasakyti pamokslai. Įvyko gausūs baltų susirinkimai, per kuriuos buvo priimtos atitinkamos rezoliucijos.

Heidelberg, (JV zona.)

Heidelbergo universitete studijuoją baltai studentai kovo 10 d. sėkmingai įvykdė bado ir darbo streiką. Apie tai platesnę žinią išsidėjo JV kariuomenės laikraštis "Stars and Stripes".

Neustadt, (Britų zona.)

Kovo 10 d. bado ir darbo streikas didelėse baltų stovyklose buvo vieningai ir išpuodingai įvykdytas. Solidarizuodami su baltais, už Lietuvos, Latvijos ir Estijos laisvę tą dieną meldėsi ir lenkai. Visų tautinių grupių vadovai pasakė pritaikintas kalbas. Buvo priimtos rezoliucijos.

Ir iš visos eilės kitų vietų gauti pranešimai rodo, kad visose trijose Vakarų Vokietijos okupacinėse zonose kovo 10 d. bado ir darbo streiką baltai solidariai ir išpuodingai įvykdė. Tai buvo pirmoji jų tokio plataus masto vieninga akcija, po kurios seks kitos. Baltai pasiryžę tol judinti apkerpėjusią pasaulio sąžinę ir reikalauti teisybės, kol pavergtosioms Pabaltijo valstybėms nebus sugrąžinta laisvė ir nepriklausomybė.

Fine

VASARIO 16 d. MINĖJIMAI EUROPOJE.

Vasario 16-29 metų Lietuvos Nepriklausomybės sukaktis šiame visame pasaulyje, kur tik lietuviai gyvena, buvo iškilmingai ir gražiai paminėta. Išorinės šventinės nuotaikos tą brangią dieną, be abejo, nebuvo matyti tik pavergtoje ir bausaus teroro kankinamoj tėvynėj, bet už tai kiekvienas lietuvis ten su dar didesniu susikaupimu ir pasiryžimu paminėjo ją savo dvasioje. Kituose gi kraštuose gyveną laisvieji lietuviai surengė plačius minėjimus, iškilmingus aktus su turiningais pranešimais ir meninėmis programomis. Daug kur kartu su lietuviais dalyvavo žymūs svetimšaliai, mūsų tautos bičiuliai ir laisvės bei teisybės gynėjai. Pasaulinėj spaudoj ši dieną taip pat buvo prisiminta ir ta proga iškeltas Lietuvos klausimas ir jos kančios okupacijoje. Apskritai, šią dieną lietuviai dar kartą pademonstravo pasauliui savo gilų patriotizmą, atkaklumą ir pasiryžimą iškelti visus sunkius likimo primestus bandymus ir nepalužosia dvasia bei sutekta energija ir toliau eiti tuo pačiu šventos kovos už lietuvių tautos laisvę keliu.

Čia pateikiame trumpus pranešimus, kaip Vasario 16 d. buvo paminėta Vokietijoj, Šveicarijoj, ir Švedijoj.

Vokietija

Kiekviena, nors ir mažiausia lietuvių tremtinių stovykla visose trijose Vakarų Vokietijos okupacinėse zonose Vasario 16 d. pasitiko su šventine, susikaupusia nuotaika. Visos stovyklos, kiek galėdamos papuošė savo dažniausiai labai jau kuklias patalpas, iškėlė tautines vėliavas. Katalikų ir evangelikų bažnyčiose buvo atlaikytos pamaldos, per kurias buvo perskaitytas Sv. Sosto delegato ganytojiškas laiškas ir Vasario 16 d. reikšmę pažymį pamokslai. Vėliau visur kur įvyko masiniai visų gyventojų susirinkimai - iškilmingi minėjimo aktai, per kuriuos buvo perkaitytas VLIKO atsisaukimas, skaitytos paskaitos, deklamauta, priimtos rezoliucijos. Vakare įvyko koncertai, teatrų spektakliai ir kitos kultūrinės pramogos. Vasario 16 d., atsižvelgiant į nepaprastai skaudžias lietuvių tautos kančias, niekur Vokietijoje lietuviai nešoko. Mokyklos, jaunimo ir kitos organizacijos buvos surengusios atskirus Vasario 16 d. minėjimus. Daugelyje vietų latvių ir estų stovyklos surengė pas save Vasario 16 d. minėjimus su turininga lietuviška programa. Beveik visur minėjimo aktuose ir koncertuose dalyvavo UNRRA atstovai, kitų tautų atstovai, kurie sveikino lietuvius savo tautų vardu. Kai kuriose vietose dalyvavo sąjungininkų armijų karininkai, o Hanau stovyklos koncerte JV konsulas Frankfurte.

Šveicarija.

Sveicarijoje gyvena lietuviai vasario 16 d. minėjimus surengė 4 vietose: Zūriche, Berne, Corbeyriere ir Longny.

Zūriche buvo gausiausias lietuvių susibūrimas, dalyvavo 73 asmenys. Po pamaldų, per kurias šveicaras kunigas pasakė gražų pamokslą, dalyviai susirinko į iškilmingą aktą. Vėliau buvo bendra vakarienė. Šventėje dalyvavo Argentinos konsulas su žmona (lietuve) ir keli lietuvių bičiuliai šveicarai. Zūriche lietuviai priėmė tokio turinio rezoliuciją:

"Mes karo aukūros atblokštieji į laisvąją Šveicariją lietuviai, susirinkę 1947 m. vasario 16, Zūricho mieste paminėti Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo 29 m. sukaktį, nors budami toli nuo savosios tėvynės, vienok mintimis sutais, kurie ir šiandien saugo ošiančios jūros gintarinius krantus, žaliuosius miškus ir savasias pastoges, iš kurių niekas per amžius neišstengė išplėsti Tėvynės meilės bei lietuviško žodžio, kurioje gime ir išaugo pirmieji laisvės kovotojai.

Remdamiesi teisingumu ir pasitikėdami Aukščiausiojo palaima, šią mūsų tėvynės Lietuvos valandą, jungdamiesi kartu su visais dėl Lietuvos laisvės kovojančiais lietuviais ir ryždamiesi visomis išgalėmis dirbti, kad vėl lietuviška Vytis, pasipuošusi Trispalve ir gaudžiant Laisvės Varpui grįžtu į Nepriklausomą Lietuvą". (Parašai).

Berno lietuviai Vasario 16 d. priėmė rezoliuciją, kurioje sakoma:

"Atsimindami, kad Lietuva šiuo metu yra svetimos valstybės smurtu okupuota ir kad Lietuvių Tautai yra uždėtos nelaisvės grandinės, Berne esantieji lietuviai pareiškia kartu su visa engiama Lietuvių Tauta, kad joks smurtas neprivers Lietuvių Tautos išsižadėti tautinės laisvės ir valstybinės nepriklausomybės. Berno lietuviai, budami šventai įsitikinę, kad Lietuvių Tauta atgaus savo laisvę, kurios ji neteko dviejų totalitarinių valstybių - nacionalsocialistinės Vokietijos ir bolševikinės Rusijos - kolaboracijos pasekoje, griežtai protestuoja viso kulturingojo pasaulio akylais akimis prieš okupanto nuožmą ir gėdingą siautėjimą pavergtoje Lietuvoje, reikalauja, kad būtų įvykdyta Atlanto Charta ir kiti tarptautiniai pasižadėjimai, kuriais garantuojama laisvė kiekvienai taikiai tautai, prašo kad jokia save gerbianti demokratinė valstybė nepripažintų Sovietų smurto režimo okupuotoje Lietuvoje, šaukiasi Jungtinių Tautų Organizacijos, kad ši neatidėliodama imtųsi žygių sovietų smurtui pašalinti okupuotoje Lietuvoje ir kuo skubiausiai pagalbos akcijai suorganizuoti šimtams tukstančių geriausiųjų Lietuvių Tautos sūnų ir dukterų, uždarytų Sovietų kalėjimuose, koncentracijos stovyklose ar ištremtų į Sovietų Sąjungą dykumas bei tundras... (Parašai).

Svedija.

Baltijos komitetas (pirm. prof. B. Nerman, sekr. doc. A. Schäck ir kt.) Vasario 16 d. surengė grandiozinį koncertą-mitingą didžiausioje Stockholmo salėje. Dalyvavo lietuvių, latvių ir estų dainininkai ir chorai. Kalbėjo prof. B. Nerman, riksdago narys, doc. E. Hostad ir karaliaus rūmų dvasininkas pastorius dr. S. Danell. Puikiai kalbėjo didis baltų tautų bičiulis prof. B. Nerman, S. Danell nušvietė Lietuvos praeitį, doc. Hostad kalbėjo apie tautų teises, pabrėždamas, kad istorijoje dar nebuvo fakto, jog laisvos tautos būtų atsisakiusios savo laisvės ir sutikusios vengauti.

Buvo pasiųstos telegramos, JV prezidentui, D. Britanijos ministeriui pirmininkui, Prancūzijos prezidentui ir Popiežiui. Popiežius per Stockholmo vyskupą atsakė, kad jis kovoja už visų tautų nepriklausomybę ir pažadėjo Pabaltiečių reikalą remti.